

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	НАУТИЧКИ ТЕХНИЧАР – РЕЧНИ СМЕР
ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F2013	1041 Услуге транспорта
Ниво НОКС-а ²	4
Ниво ЕОК-а ³	4
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	4 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	– Формално образовање
Врста јавне исправе	– Диплома; – Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил.
РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА	
Проходност у систему квалификација	Ниво 5 НОКС-а Ниво 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) Ниво 7 НОКС-а (подниво 7.1)
Занимање	3152.06 Кормилар 3152.09 Наутичар 3152.10 Наутичар унутрашње пловидбе 3152.11 Наутички техничар
Стандард занимања ⁴	-

¹Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС-у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

²Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС).

³Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*).

⁴До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Наутички техничар-речни смер са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, члан 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Наутички техничар – речни смер.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације

Наутички техничар-речни смер маневрише и рукује пловилом (постројењем и посадом) на унутрашњим пловним путевима и у лукама; саставља конвоје; води бригу о терету и/или путницима; организује одржавање и снабдевање брода и води бродску документацију.

Обучен је за: кормиларење пловилом у различитим условима пловидбе у складу са наредбама за кормиларење за време поласка, маневрисања, пловидбе и пристајања; коришћење навигационе опреме за сигурно и економично вођење пловила; вођење бродске администрације; руковање и слагање терета и бриге о путницима; поступање у случају ванредних ситуација; праћење хидролошке ситуације и стање на пловном путу као и прибављање наутичких и техничких информација за одржавање безбедности пловидбе.

Вешто комуницира у различитим контекстима и делотворно на једном страном језику, активно доприноси неговању културе изражавања; продуктивно примењује математичке моделе, техничка и технолошка знања и информационо-комуникационе технологије (ИКТ) у решавању проблема; ефикасно учи, усавршава се и развија своју каријеру; активно учествује у иницирању и реализацији пројеката који доприносе добробити заједнице и одрживом развоју.

Активно доприноси неговању толеранције, људских права и културне традиције и баштине у оквиру организације и у различитим социјалним контекстима; одговоран је према сопственом здрављу и спреман да се укључи у активности усмерене ка очувању окружења у којем живи и ради.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, наутичком техничару-речни смер омогућава запошљавање и наставак школовања.

Компетенције

- Маневрисање и руковање пловилом на унутрашњим пловним путевима и у лукама;
- Руковање управљачким, навигацијским и помоћним постројењем, интерним и екстерним комуникацијским средствима и радаром;
- Управљање укрцавањем и искрцавањем путника или терета и организација одржавања и снабдевања брода;
- Предузимање мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара за одржавање безбедне пловидбе;
- Кључне компетенције⁵.

⁵ На основу *Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу опште образовних предмета* („Службени гласник РС”, број 117/13).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- опише конструкцију, услове стабилности и чврстоће пловила на унутрашњим пловним путевима;
- опише операције привезивања, одвезивања и сидрења различитих пловила у свим условима пловидбе;
- објасни начине кормиларења пловилом у складу са наредбама за кормиларење у свим условима пловидбе;
- класификује навигациону опрему пловила;
- објасни функцију палубне опреме и уређаја разних типова пловила;
- класификује бродску документацију потребну за управљање пловилом;
- наведе поступке безбедне пловидбе и системе за контролу саобраћаја;
- наведе карактеристике главних европских унутрашњих пловних путева, лука и терминала;
- разликује сигнале, знакове и системе обележавања у унутрашњој пловидби;
- анализира неопходне елементе за припрему крцања и слагања разних врста терета;
- разликује поступке припреме, надзора и одржавања бродског мотора, бродских постројења и електроенергетског система на пловилу;
- опише важеће стратешке и регулаторне процесе који се односе на водни саобраћај (у оквиру Дунавске стратегије, стандарде и директиве ЕУ и стратегије водног саобраћаја РС а везане за средње образовање у области водног саобраћаја);
- опише мере безбедности и заштите здравља, мере заштите животне средине и мере заштите од пожара при маневрисању и руковању пловилом.

Вештине

- спроводи операције привезивања, одвезивања и сидрења различитих пловила у свим условима унутрашње пловидбе;
- кормилари пловилом у различитим условима пловидбе у складу са наредбама за кормиларење;
- користи навигациону опрему за сигурно и економично вођење пловила;
- поступа према општим одредбама, сигналима, знаковима и системима обележавања;
- води бродску администрацију;
- користи палубну опрему;
- припрема, надзире и одржава бродски погонски комплекс, бродска постројења и електроенергетски систем на пловном објекту у складу са правилима опште техничке сигурности;

Вештине

- рукује и слаже терет и води бригу о путницима;
- користи сигурносну, сигналну и телекомуникациону опрему и ИКТ;
- прибавља наутичке и техничке информације за одржавање безбедности пловидбе;
- поступа у случају ванредних ситуација према упутствима и прописима сигурности пловидбе;
- пружа прву помоћ повређеним лицима у складу са процедурама;
- користи и одржава личну заштитну опрему и опрему за спасавање на пловилу;
- користи различите врсте апарата за гашење пожара;
- ефикасно примењује све прописане мере безбедности и заштите здравља на раду у складу са издатим упутством и постављеним ознакама, заштите животне средине и заштите од пожара за Наутичког техничара – речни смер;
- ефикасно примењује информационе технологије за прикупљање података, у реализацији задатака и вођењу евиденција;
- успешно управља процесом учења, унапређује своју каријеру и компетенције на основу сопственог искуства и сарадње са колегама;
- делотворно и вешто комуницира и активно доприноси неговању културе језичког изражавања;
- делотворно комуницира на једном страном језику у професионалном и ван професионалном контексту;
- креативно и продуктивно примењује техничка, технолошка, информатичка знања и математичке моделе;
- одговорно и продуктивно учествује у животу организације и друштвеном животу.

Способности и ставови

- самостално, одговорно, уредно и прецизно обавља послове у области наутике у складу са техничко-технолошким процедурама и стандардима квалитета;
- организује сопствени рад и/или рад мање групе и одговоран је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других;
- ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове;
- испољава позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у раду, као и према професионалним нормама и вредностима;
- прилагођава се на промене у радном процесу;

Способности и ставови	<ul style="list-style-type: none"> – испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја и алата које користи при обављању посла; – уочава проблеме и учествује у њиховом решавању и у оквиру нестандартних послова; – промовише вредности сарадње у професионалном и животном окружењу и доприноси култури уважавања и сарадње; – испољава одговоран однос према здрављу и заштити околине и спреман је да се на том пољу ангажује; – иницира учење, активно и одговорно учествује у целоживотном учењу; – промовише принцип ефикасног коришћења енергије и одрживог развоја.
Начин провере остварености исхода учења	<p>Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.</p> <p>Оцењивање је описно и бројчано.</p> <p>Бројчане оцене ученика су:</p> <ul style="list-style-type: none"> – одличан (5), – врлодобар (4), – добар (3), – довољан (2) и – недовољан (1). <p>Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.</p> <p>Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).</p> <p>Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на стручној матури.</p>
ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none"> – нивоа 5 НОКС-а, – нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) и – нивоа 7 НОКС-а (подниво7.1), <p>у складу са чл. 140–142. Закона о основама система образовања и васпитања.</p>
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе